Arina Damian, Cristina Martin

Avizat M.E.N.
nr. 3530
01.04.2018

LECTURI

și fișe de lectură

pentru clasa a II-a

texte literare adaptate pentru elevul de clasa a II-a

exerciții de lectură utile pentru pregătirea EVALUĂRII NAȚIONALE

NUME și PRENUME: .....

CLASA: .....

ȘCOALA: .....

editura ELICART

editura ELICART

Cuprins

Astronomul, doctorul și țăranul, adaptare după Petre Ispirescu 3
Cine e Moș Teacă, adaptare după Anton Bacalbașa 7
Cântec de George Topîrceanu 10
Nu avem leu!, după W. Klemke și F. Rodrian 13
Iepurașul cel viteaz de Dmitri Mamin-Sibiriak 19
Copacul și dovleacul de Anton Pann 23
Răsplata domnească (legendă populară) 26
Cum a făcut Moș Crăciun prima jucărie, după L. Frank Baum 29
În ajunul Crăciunului, adaptare după Alexandru Vlahuță 33
Mica vrăjitoare, după Georges Rémond 37
Primăvara de Irina Glință 44
Păcală și vaca, adaptare după Iosif Nădejde 46
Cum i-a crescut cămilei ghebul, după Rudyard Kipling 49
Ocaua lui Cuza (legendă populară) 54
Vrăjitorul din Oz (fragment), după L. Frank Baum 57
Vulpea și calul, după Frații Grimm 61
Câinele – cel mai bun prieten al omului, text nonliterar / informativ 65
Interviu cu doamna învățătoare 71
„Hărnicia" lui Gigel (benzi desenate) 73

Listă lecturi suplimentare pentru clasa a II-a 75

editura CLICART

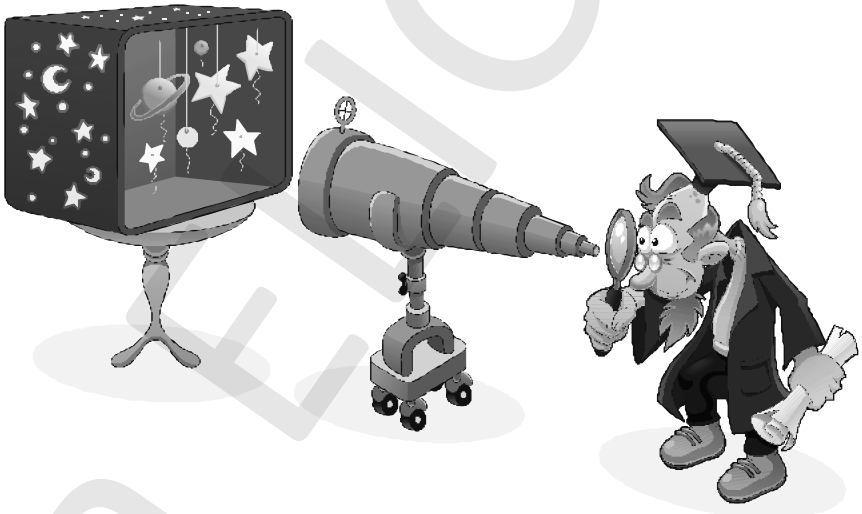
Astronomul, doctorul și țăranul

(adaptare după Petre Ispirescu)

Doi prieteni din copilărie merseră pe la școli în străinătate și învățară carte. După ce isprăviră de învățat, se întoarseră acasă cu gândul să *pricopsească* [1] pe toată lumea. Unul era cititor în stele și altul doctor. Dar fiindcă erau cam *jerpeliți* [2], se hotărâră să nu meargă de-a dreptul în mijlocul orașului, ci să înceapă a pricopsi mai întâi pe cei *mărginași* [3], de la care să capete câte ceva cu care să se mai îmbrace și ei.

Traseră la casa unui mărginaș. Omul primi să-i găzduiască și, auzind că sunt niște învățați, le așternu paturile cu ce avea mai bun, iar el se culcă pe prispă afară, înfășurat în cojoc.

Gospodina casei găti învățaților niște jumări din câteva ouă, le dădu nițel prin lapte și niște untișor, iar pentru bărbatul său făcu o mămăligă și i-o puse dinaainte cu un castron de fasole.

În vremea aceasta, învățații ieșiră pe afară. *Astronomul* [4], uitându-se pe cer, zise:

— Ce vreme frumoasă o să avem mâine!

Doctorul îl ascultă, apoi zise:

— Vezi pe omul acesta? Până mâine nu va mai fi între cei vii. *Are să crape* [5]. Ai văzut ce a mâncat și cum a mâncat?

Apoi intrară în casă să se culce.

Țăranul intră și el în casă și îi spuse nevestei:

— Nevastă, mie mi se pare că la noapte o să ningă!

Învățații, când auziră, râseră, însă tăcură.

Apoi, se culcară cu toții și adormiră. Peste noapte, cam pe când încep a cânta cocoșii de ziuă, țăranul intră în casă și o sculă pe nevastă, să facă focul în sobă.

Doctorul zise atunci tovarășului său:

— Acestea sunt semne că nu-i este bine. *Aiurează* [6] treaz. Mai așteaptă nițel și vei vedea că are să crape.

În vremea aceasta, țăranul ieși afară și se întoarse cu un braț bun de lemne. Până să încarce brațul de lemne, până să vie în casă, ninsoarea îl albise, căci ningea ca în mijlocul iernii.

Când îl văzură învățații plin de ninsoare, încremeniră.

Țăranul făcu focul și se puse să se încălzească; femeia lucra și el îi spunea la povești pe lângă foc. Nici că avea de gând să moară!

După ce se lumină de ziuă și văzură că afară zăpada este mare și țăranul era cu voie bună, învățații îl întrebară:

— Cum se poate – zise doctorul – de n-ai nici pe naiba, după ce aseară ai mâncat un castron de fasole, o mămăligă întreagă și ai băut o *doniță* [7] de apă?

— Muncesc toată ziua, și seara, când vin flămând, totdeauna mănânc așa, răspunse țăranul. M-am obișnuit cu felul acesta de mâncare și mi-e bine, sunt sănătos, mulțumesc lui Dumnezeu.

— Bine, îi zise astronomul, dar de unde ai știut tu că o să ningă astă-noapte?

— Iată, când mă întorceam de la câmp, am văzut o *scroafă* [8] care aduna paie și le ducea la culcușul ei. Acesta e cel mai sigur semn de ninsoare.

— Haide, mă, să plecăm, zise astronomul către doctor. Aici nu avem treabă, că *nu facem nici cât o ceapă degerată* [9], unde și porcii sunt astronomi!

VOCABULAR Citește cu atenție cuvintele explicate și reține-le!

(1) *a pricopsi* = a face pe cineva bogat;
(2) *jerpeliți* = îmbrăcați în haine vechi și rupte, zdrențuiți;
(3) *mărginași* = care locuiesc la marginea unei localități;
(4) *astronom* = cel care studiază stelele și planetele;
(5) *a crăpa* = (aici, cu sensul de) a muri;
(6) *a aiura* = a vorbi fără sens, a spune lucruri absurde;
(7) *doniță* = găleată de lemn;
(8) *scroafă* = purcea, femela porcului;
(9) *nu facem nici cât o ceapă degerată* = nu valorăm nimic, nu suntem buni de nimic.

FIȘĂ DE LECTURĂ

Autorul textului: _____

Titlul textului: _____

Personajele: _____

_____

Ce ți-a plăcut cel mai mult?

_____

_____

_____

_____

_____

editura ELICART

EXERCIȚII

1 **Răspunde la întrebări:**

a) Unde au poposit cei doi prieteni, doctorul și astronomul?

b) Ce a prezis doctorul? Dar astronomul?

c) Ce s-a întâmplat în realitate?

d) Ce alte semne ale naturii care anunță starea vremii știi?

2 **METODA CUBULUI. Clasa se împarte în 6 grupe. Fiecare grupă va rezolva una dintre cerințe.**

lucru în echipă

1. DESCRIE. Ce însușiri trebuie să aibă un doctor?

2. COMPARĂ. Înțelepciunea țăranului cu aceea a celor doi învățați.

3. ANALIZEAZĂ. Explică înțelesul grupurilor de cuvinte:

- „omul nu va mai fi între cei vii” _____
- „când încep a cânta cocoșii de ziuă” _____
- „ningea ca în mijlocul iernii” _____
- „se lumină de ziuă” _____
- „nu facem nici cât o ceapă degerată” _____

editura ELICART

4. ASOCIAZĂ. Unește corespunzător:

astronom	• persoană care se ocupă cu vindecarea, tratarea sau prevenirea bolilor
doctor	• persoană care trăiește în mediul rural, având ca ocupație principală agricultura și creșterea animalelor
țăran	• specialist care se ocupă cu studiul aștrilor, al galaxiilor și al universului

5. APLICĂ. Alcătuiește propoziții cu următoarele cuvinte:

- astronom _____
- mărginaș _____
- prevede _____

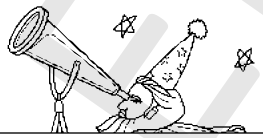
6. ARGUMENTEAZĂ. Pe care dintre cele trei personaje îl consideri cel mai înțelept? Justifică alegerea ta.

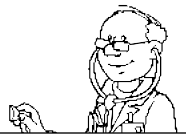
_____

_____

_____

GHICITORI

Ziua-ntreagă el trudește,
Câmpu-ntins el îl muncește
Și-l așteaptă în ogradă
Animale, o grămadă!
(_____)

Cerul el îl cercetează,
Socotește, calculează.
Și întregul univers
Pentru el are-nțeles!
(_____)

Îmbrăcat în alb halat,
El te pune îndată-n pat,
Te ascultă, cercetează,
Și cu grijă te tratează!
(_____)

Știai că...?

• Sistemul nostru Solar are în centru Soarele, în jurul căruia se învârtesc opt planete. Cele opt planete sunt **Mercur, Venus, Pământ** (sau **Terra**), **Marte, Jupiter, Saturn, Uranus** și **Neptun.**

Iată câteva informații despre trei dintre plantele Sistemului nostru Solar:
– **Mercur** este cea mai apropiată planetă de Soare. Pe Mercur poți să îngheți ori să te prăjești, la răsăritul Soarelui temperatura fiind de –183 grade Celsius și la amiază de +407 grade Celsius.
– **Pământul** este singura planetă dintre cele cunoscute pe care există viață. Din spațiu arată ca o minge albastră, pentru că 70% din suprafața Pământului este acoperită cu apă (oceane, mări, râuri).
– **Marte** se mai numește și „Planeta Roșie” pentru că solul ei are culoarea roșie.

editura ELICART

Cine e Moș Teacă

(adaptare după Anton Bacalbașa)

Adevărat copil năzdrăvan! Din pricina lui nu se puteau odihni cinci mahalale [1]. Nu era zi de la Dumnezeu în care părinții să nu se pomenească acasă cu vreo plângere: „Tecuță a îmbrâncit-o pe fata mea! Tecuță mi-a spart un geam! Tecuță a legat o *tinichea* [2] de coada cățelului Samurache! Tecuță mi-a omorât un porumbel cu o piatră!”

Și toate *buclucurile* [3] astea se spărgeau în capul părinților, care erau nevoiți să plătească cu bani nebuniile odraslei lor. Alteori, lucrul era și mai grav: proprietarul venea și spunea: „Domnule Teacă, eu nu pot să vă mai dau casa din pricina băiatului dumneavoastră; mi-am aprins paie-n cap cu mahalaua!” Iar părinții trebuiau să se mute, că n-aveau încotro.

Drept vorbind, însă, vina nu era numai a micului Tecuță, care, firește, la șapte ani nu putea să fie înțeleptul *Solomon* [4]. Mai erau vinovați și părinții: le intrase-n cap că Tecuță al lor are apucături militărești și-l lăsau să facă tot ce voia.

Toată dragostea lui de copil era să se joace de-a soldații. La Anul Nou, la ziua lui, la toate zilele mari nu cerea decât jucării soldățești:

— Tată, mie să-mi iei o pușcă! Cumpără-mi o cutie cu soldați...

Și peste trei zile, jucăriile ajungeau *ferfeniță* [5]: de pușcă rămânea numai țeava, soldații fără nasuri. Atunci începea *devastarea* [6] geamurilor vecine, tinichelele de coada lui Samurache...

Cu toate astea, părinții erau încântați. Îl îmbrăcaseră pe Tecuță cu haine de căpitan și îi cumpăraseră o sabie de tinichea. Iar când îl întrebai: „Cum te cheamă?” el răspundea scurt: „Domn căpitan Teacă!”

* * *

Dar copilăria nu ține mult. La opt ani, micul Tecuță a fost răpit de lângă jucăriile lui și dus la școală. Aici firea lui de militar s-a simțit încătușată de o nouă disciplină, de un regim care nu-i putea conveni.

— Eu sunt căpitan, striga Tecuță furios, nu vreau să port respect civililor!

Și bieții profesori *pătimeau* [7] cumplit de pe urma isprăvilor închipuitului căpitan. Cât despre carte, Tecuță nu putea s-o sufere.

— Parcă mie-mi trebuie cărți de-astea! Parcă Mihai Viteazul știa aritmetică!

Și cărțile rămâneau neatinse, iar Tecuță rămânea repetent. La doisprezece ani, el ajunsese de-abia în clasa a doua primară, de unde apoi a fost dat afară.

De aici încolo începe viața aventuroasă a lui Tecuță. Șase ani de-a rândul a trăit pe lume fără să facă nimic bun. Dimineața pleca de acasă și se ducea să vadă soldații făcând instrucție, la amiază se întorcea, și apoi iar pleca, spre a se întoarce tocmai seara. Și nu era schimbare de gardă, nu era *paradă* [8] la care adolescentul Tecuță să nu ia parte. Îl vedeai mergând pe lângă trupă, în pas reglementar, sorbind cu ochii pe sergentul-major – idealul lui.

edurart

VOCABULAR Citește cu atenție cuvintele explicate și reține-le!

(1) *mahala* = cartier (mărginaș) al unui oraș; (2) *tinichea* = vas din tablă;
(3) *bucluc* = încurcătură, necaz;
(4) *Solomon* = personaj biblic, recunoscut pentru înțelepciunea sa;
(5) *a fi făcut ferfeniță* = a fi rupt, stricat; (6) *devastarea* = distrugerea;
(7) *a pătimi* = a suferi; (8) *paradă* = festivitate militară la care defilează trupele.

FIȘĂ DE LECTURĂ

Autorul: _____

Titlul textului: _____

Personajele: _____

Ce ți-a plăcut cel mai mult?

_____

_____

_____

_____

_____

EXERCIȚII

1 **Răspunde la întrebări:**

- Ce fel de copil era Tecuță?

_____

_____

- Ce planuri aveau părinții pentru el?

_____

_____

- Cum s-a comportat la școală?

_____

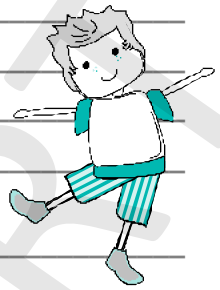
_____

2 **Marchează cu „x” trăsăturile care i se potrivesc lui Tecuță:**

☐ răutăcios	☐ bătăuș	☐ stricător
☐ disciplinat	☐ obraznic	☐ corect
☐ nu iubea animalele	☐ leneș	☐ lăudăros

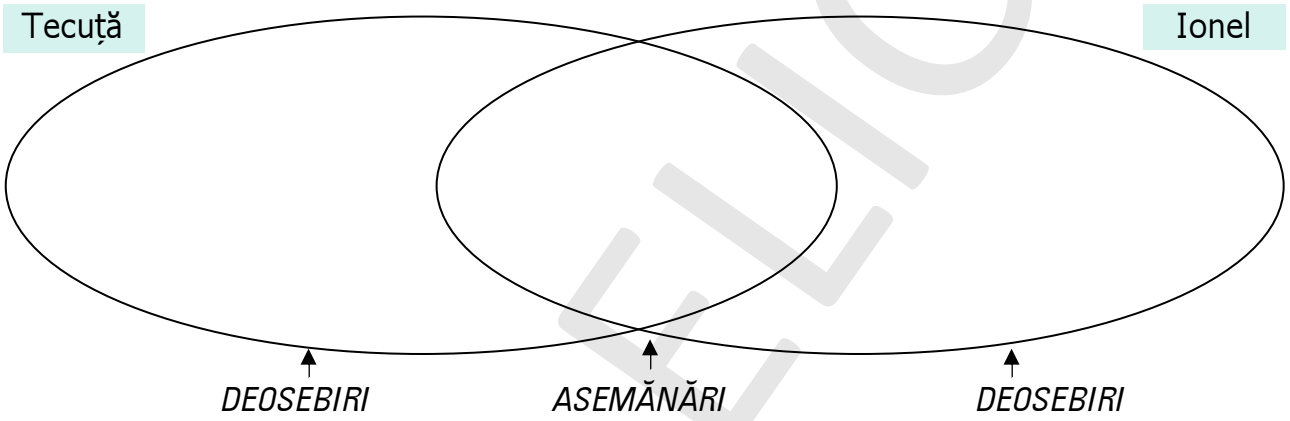
editura ELICART

3 **Tu ce dorești să devii? Cum te încurajează părinții?**

De ce copiii trebuie să asculte sfaturile părinților?

4 **Cu siguranță știi personajul lui I.L. Caragiale, Ionel (din schița *Vizită*), un băiețel care te duce cu gândul la Tecuță. Completează diagrama asemănărilor și deosebirilor dintre cele două personaje.**

5 **Transcrie, din text, fragmentul care prezintă starea jucăriilor după ce ajungeau la Tecuță.**

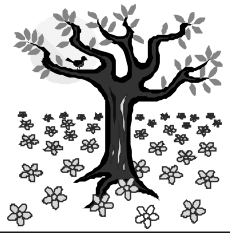
6 **Tu ce jucării preferate ai? De ce acestea îți plac mai mult decât celelalte?**

editura ELICART

Cântec

(de George Topîrceanu)

Frumoasă ești, pădurea mea,
Când umbra-i încă rară
Și printre crengi adie-abia
Un vânt de primăvară...

Când de sub frunze moarte ies
În umbră viorele,
Iar eu străbat *huceagul* [1] des
Cu gândurile mele...

Când strălucesc sub rouă grea
Cărări de soare pline,
Frumoasă ești, pădurea mea,
Și singură ca mine...

VOCABULAR Citește cu atenție cuvântul explicat și reține-l!

(1) *huceag* = pădure mică, tânără și deasă.

FIȘĂ DE LECTURĂ

Autorul: _____

Titlul poeziei: _____

Poezia are _____ *strofe și* _____ *versuri.*

Mesajul poeziei:

_____

_____

Expresii frumoase:

_____

_____

_____

EXERCIȚII

1 **Răspunde la întrebări:**

- Ce anotimp este prezentat în poezie?

_____

_____

editura ELICART

• Cum i se pare poetului pădurea în acest anotimp?

• Ce trăsătură comună au poetul și pădurea?

2 **Transcrie versurile din poezie care sugerează următoarele aspecte:**

• frunzele de-abia au apărut pe ramuri

• vântul suflă foarte ușor

• răsar flori de primăvară

• este dimineață

• ziua este însorită

3 **Găsește cuvinte din poezie care rimează cu:**

mea – _____ ies – _____ grea – _____

rară – _____ viorele – _____ pline – _____

4 **Alcătuiește propoziții în care să folosești următoarele grupuri de cuvinte:**

→ „umbră rară”

→ „huceag des”

→ „rouă grea”

editura ELICART

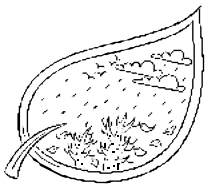
5 **Toate anotimpurile au farmecul lor. Scrie trei lucruri care-ți plac la fiecare dintre anotimpuri.**

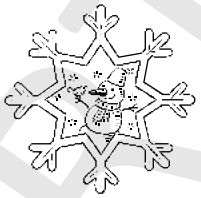
primăvara

vara

toamna

iarna

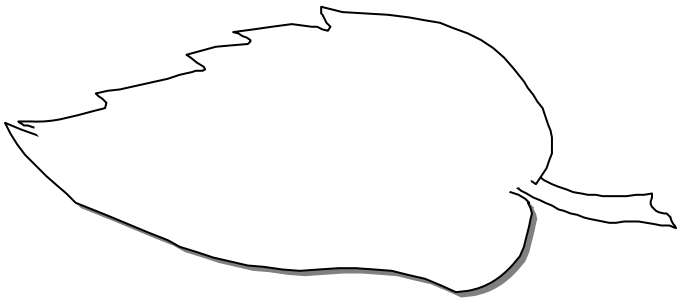
6 **Marele scriitor englez Charles Dickens spunea: „Primăvara este acea perioadă a anului când la soare e vară, iar la umbră e iarnă."**
Argumentează în 3-4 rânduri ce a vrut să spună autorul.

Știai că...?

- **Chiparosul** este copacul cu cele mai multe frunze.
- **Feriga** anunță ploaia. Înainte de a ploua, ea își desface larg frunzele, iar dacă urmează o perioadă secetoasă, frunzele ei se strâng și se răsucesc.
- Primăvara nu începe pe data de 1 martie, așa cum credeai! Potrivit calendarului astronomic, primăvara începe, de fapt, pe data de 20 martie.
- Primăvara, simțul mirosului devine mai dezvoltat datorită umidității din aer.
- În perioada primăverii, păsările cântă mai mult, deoarece în acest fel își atrag perechea.

FII ECOLOGIST!

Scrie pe frunză un îndemn pentru ca, în viitor, *pădurea să rămână „plămânul Pământului"*.

SUGESTII DE LECTURĂ!
Îți plac poeziile? Îți propunem spre lectură și alți autori care ilustrează acest anotimp al renașterii naturii:

- *Cântec de primăvară,* de Șt. O. Iosif;
- *Aprilie,* de George Topîrceanu;
- *Primăvara,* de Panait Cerna.

edu FLICART